

POMYSŁ NA PROJEKT EDUKACYJNY

80 MILIONÓW

1. Cele i opis projektu

Sprawa wypłacenia przez dolnośląską „Solidarność” wszystkich swoich środków i dalszy los tych pieniędzy, z których finansowano działalność podziemną związku jest jedną z najbardziej fascynujących historii w najnowszych dziejach Wrocławia. Jednocześnie jest historią coraz bardziej zapomnianą, w zbiorowej pamięci łączącą się z wieloma przeinaczeniami i zafałszowaniami utwalonymi w przekazie filmowym (film „80 milionów” w reżyserii Waldemara Krzystka). Historia ta warta jest upamiętnienia i popularyzacji w oparciu o fakty.

Celem projektu jest stworzenie gry planszowej (z akcentami RPG) opartej na prawdziwej historii tytułowych 80 milionów i tych, którzy te pieniądze wypłacili. Uczestnicy gry wcielają się właśnie w tę grupę, na której czele stoi Józef Pinior. Gra ma pokazać skróconą historię dolnośląskiej „Solidarności” ze szczególnym uwzględnieniem akcji „80 milionów”, a jej zakończeniem – szczęśliwym finałem – powinno być przyjęcie przez zjazd ponownie zalegalizowanego NSZZ Solidarność rozliczenia wszystkich środków przedstawionego przez Piniora.

Tłem planszy do gry jest mapa Wrocławia, a uczestnicy losują kolejne swoje posunięcia przez rzucanie kostką. Mogą zatrzymać się na polach neutralnych lub specjalnych, związanych z premią lub karą dla gracza. Niektóre z pól specjalnych są przeznaczone tylko dla konkretnych graczy – są to np. daty zatrzymania poszczególnych uczestników przez MO/SB. Pola specjalne powinny znajdować się w punktach mapy, w których dane wydarzenia rzeczywiście miały miejsce – na dołączonej poglądowej planszy są to:

- zajezdnia MPK przy ul. Grabiszyńskiej – centrum strajków solidarnościowych z lata 1980 roku i miejsce pracy legendarnego przywódcy dolnośląskiej „Solidarności” Władysława Frasyńniuka
- dzisiejsza siedziba regionu NSZZ Solidarność przy placu Solidarności
- oddział Narodowego Banku Polskiego przy ul. Ofiar Oświęcimskich, z którego dokonano wypłaty 80 milionów
- kuria – siedziba arcybiskupa wrocławskiego Henryka Gulbinowicza, który pieniądze przechował i pomógł w ich przewalutowaniu
- siedziba NSZZ Solidarność w 1981 roku przy ul. Mazowieckiej.

Docelowo tych punktów powinno być ok. 30, w tym po dwa indywidualne dla każdej z odgrywanych postaci.

Dodatkowo mogą pojawiać się zadania specjalne, mające charakter edukacyjny, np. przedstawienie się poszczególnych graczy przy użyciu dołączonych do gry kart biograficznych. Niektóre zadania mogą być bardzo niekonwencjonalne i być zadawane przy użyciu kodu QR np. przez samego Józefa Piniora (wyraził już wstępną zgodę).

Szczegółowe reguły, ilość graczy, forma graficzna itd. ustalone zostaną przez zespół projektowy.

2. Czas na realizację projektu

Zakładam, że cały projekt – od naboru członków zespołu projektowego do stworzenia gotowej gry z instrukcją oraz dodatkowymi materiałami (np. karty biograficzne, karty z QR kodami itp.) – powinien zamknąć się w dwóch miesiącach. Praca powinna się zacząć nie później niż pod koniec września 2023 r., a skończyć do końca listopada. Wielki finał może odbyć się w formie turnieju dla reprezentantów wrocławskich szkół, zorganizowanego w grudniu w miejscu szczególnie ważnym dla wrocławskiej „Solidarności” – Centrum Historii Zajezdnia.

W mojej szkole wstępem do realizacji projektu będzie spotkanie poświęcone akcji „80 milionów”, w którym wezmą udział uczniowie dwóch klas pierwszych mojego liceum. Naszymi gośćmi będą: główny bohater tamtych wydarzeń Józef Pinior i autorka książki „80 milionów. Historia prawdziwa” Katarzyna Kaczorowska, która przeprowadzi z nim profesjonalny wywiad. Spotkanie odbędzie się 15 czerwca 2023 r.

3. Uczestnicy zespołu projektowego

Minimalna liczba uczestników to 5 osób, maksymalna – 12. Zespół projektowy może być tworzony przez uczniów klas drugich liceum ze względu na podstawę programową z HiT-u, obejmującą lata 80. XX wieku.

W mojej szkole będą to uczniowie z klas 1d i 1f, którzy już zainteresowali się tematem po obejrzeniu filmu fabularnego „80 Milionów” i udziale w warsztatach w Dolnośląskim Centrum Filmowym i na których prośbę zorganizowałem spotkanie z Józefem Piniorem, o którym jest mowa w punkcie 2.

4. Zasoby potrzebne do realizacji projektu

Wszystkie zasoby są w posiadaniu szkoły i nie generują dodatkowych kosztów. Są to:

- materiały biurowe
- komputery z dostępem do Internetu i drukarkami
- ksero
- kamery, mikrofony, programy do obróbki filmów.

5. Osoby i instytucje, których chcemy w realizację projektu zaangażować:

- żyjący uczestnicy akcji wypłacenia 80 milionów Józef Pinior i Stanisław Huskowski
- przewodniczący regionu Dolny Śląsk NSZZ Solidarność w 1981 r. Władysław Frasyniuk
- autorka książki „80 milionów. Historia prawdziwa” red. Katarzyna Kaczorowska
- Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu – miejsce finałowego turnieju wrocławskich szkół grających w „80 milionów”; sondałem już możliwość profesjonalnego wydania tej gry przez CH Zajezdnia po zakończeniu projektu i wstępne reakcje są optymistyczne.

6. Możliwości kontynuacji:

- turniej szkół wrocławskich (wspomniany już wcześniej)
- profesjonalna edycja gry (był już precedens, gdy IPN wydał grę „Miś Wojtek” na podstawie i przy współpracy z jej autorami – uczniami jednej z wrocławskich szkół)
- możliwość tworzenia podobnych gier korzystając z know-how tego projektu
- opracowanie gry miejskiej w autentycznej przestrzeni miasta
- wystawa, katalogi etc. – również jako imprezy towarzyszące wydarzeniu finałowemu tego projektu

7. Literatura:

- Katarzyna Kaczorowska, 80 milionów. Historia prawdziwa, Warszawa 2011
- Katarzyna Kaczorowska, Archiwum Kajetana, czyli 80 milionów w rachunkach, Wrocław 2014